

140
17
अथ

॥ गोदानविधिः ॥

Godanvidhi

१४०
१७

कस्तूरीकुंभकुमाद्वं च गोगंधं प्रतिग्रह्यतां ॥ इति गंधमंत्रः ॥ पुनः पुष्पाणि गृहीत्वा ॥
या लक्ष्मीः सर्वभूतानां या च देवेषु वा स्थिता धेनु रूपेण सा देवी भूमपापं विपोहतु ॥
गोविंदरूपं नमः ॥ पुनः पुष्पाणि गृहीत्वा ॥ द्विस्त्रयाया तु उद्गाणीं शंकरस्य सदा प्रिये ॥
धेनु रूपेण सा देवी भूमपापं विपोहतु ॥ गोनाम्ना यनमः ॥ पुनः पुष्पाणि गृहीत्वा ॥ वि
श्वार्चिता स या लक्ष्मी र्या लक्ष्मीर्द्धनदस्पृश ॥ लक्ष्मी र्या लोकपालेना सा धेनुर्विबुधा
स्तुमे ॥ गोपृथ्वी नमः ॥ पुष्पाण्यादाया ॥ स्रधालं पितृभुर्या नां स्वाहा हुत भुजसं पृथ ॥
सर्वपापहना धेनुस्तस्माच्छांतिं प्रयच्छ मे ॥ गोपृथ्वी नमः ॥ पुष्पाण्यादाया ॥ नमो वा वि
श्वभूतिभ्यो लोकमात्मन्य एव च ॥ लोकादिवासिनी न्यस्तु गोहिणीभ्यो नमो नमः ॥

(गोपृथ्वी नमः)

इति पूजा मंत्रः॥ वनस्पतु च इन्द्रो धुपो वां ध्यात्वा तं घटतमेः॥ आधियः सर्व
 देवानां धुपोयं प्रति गतं घटतं धूम मंत्रः॥ अनं कृत्सर्वलो नां देवानां च सदा प्रियः॥ गा
 स्त्वं पाहि जगन्नाथ दीपोयं प्रति गतं घटतं॥ दीप मंत्रः॥ सुनन्नी वै सवी माता नित्यं विष्णु
 पदे स्थिता॥ नैवेद्यं हि मया दत्तं सुभे प्रति गतं घटतं॥ नैवेद्य गोऽत मंत्रः॥ आच्छ
 तनं सदा सम्यक् शुद्धं चैर्वि सुनिर्मलं॥ सुनन्नी वै सवी न प्रीयतां परमेश्वरि॥ इति
 वस्त्रदान मंत्रः॥ यत्ने मया धितं शुद्धं घटा चामनं संयुतं गवेयं तद्गुह्योद मुनि त्रिदशवं
 दिते॥ इति घटा चामन मंत्रः॥ एवमादानि सर्वाणि पृथक् पृथक् जल पूर्व उत्सृज्य प्राप्य
 येत॥ गावो मे दत्तः संतु गावो मे संतु पशवः॥ गावः शिवसि मे नित्यं गवां मध्ये वसाम्यहं॥

गवामंगेषु तिष्ठन्ति चतुर्दश ॥ यस्मात्तस्मात्तिष्ठन्त्यादिहलोके पञ्चतवचा ॥ शिव
 स्मृति ॥ शिवो मध्ये महादेवः सर्वभूतहिते रतः ॥ ललाटं गतस्त्रिभुवनं देवीनां सावसे च
 न्मुखाः ॥ कंचात्मा स्वतन्त्रो नास्ति पुनरस्य मूर्तिः ॥ अथ तर्पणं प्रदुखः शुचिं
 भित्तिर्देवानामप्या न चतर्प्य चेच्च पितृस्ततः ॥ मोदा श्रुव प्रभो हस्तं सुमुखो दुर्भिरवस्य ॥
 अविद्धो विद्ध हर्ता च षट्पत्तुर्विनायकः ॥ यानां दिनी सुशीलाद्याः कामदाश्चाद्ये
 नवहताः सद्योः पुच्छतो येन तर्पितास्तर्प्य गोमोयजाः अवलन्ति ते गोभ्यो देवाः समुत्थिताः
 गोभिर्वेदाः समुद्गीर्णाः ॥ अथ सखदुं वापदक्रमाः ॥ शृंगामूले गवां क्लृप्तं ब्रह्मा विष्णु समा
 श्रितौ ॥ अंगाम्बे स सर्वतीर्थं यानि स्थावना ॥ अथ तर्पणं कर्मवशात् गोत्पस्युषीति
 ॥ अथ तर्पणं शिवो मध्ये महादेवः सर्व

नूतनमयस्थितः॥ ललाटाग्रस्थिता देवी नासवंसे च धन्नु रवः कंला स्वतनौ नागौ
 नासापुटसमाश्रितौ कर्णयोनिश्च नोद्वेषौ चतुषो शासिभस्कनौ॥ हंते पुवायवः सर्व
 जिह्वापोवतुणा स्थितः सनस्वती चतुर्कण्ठमयतनौ च गंडयोः॥ संख्या दयंतयोर्ध्व्यां॥ गू
 वाभिंद्रः समाश्रितः नत्तांसिकहादेशेषु साध्याश्चानसि शास्थिताः॥ चतुर्धात्सकलोचमः
 स्वयं जंघासु संस्थितः पुनर्मध्येषु गंधर्वैरुना गोरुचपन्तगाः रवुनाणां पडिभुमागो
 पुगणो ह्यप्सव संस्थितः नृद्व्यैकादष्टैव सबः सर्वसंस्थि धिषु प्रोणीतटस्थामातनः
 सोमो लांगूलमाश्रितो साध्वदुंगा च गोभ्रोगो मयो यमुना तथा ह्रीने सनस्वती देवी
 नर्महादि संस्थिता॥ हुतासनः स्वयं सपिः ब्रह्मानानां गडुपनः पृथिवीं शक्तिदेवानां

आदित्याद्या यथावा लापिं ^{शा ३} नूतनं व्य वस्थिता २

मंगोपतिर्हं भिभुवनानिचलुर्हः॥ एतद्विकथितं सर्वपुत्राणां कृमयादिभ्यो॥ रातिगो न्यासः॥ १७८

कोट्युद्यो नो मसु संस्थितः॥ उदने प्रपि वीजे प्राससे लवनका नना॥ चत्वारः सर्व
गनाः पूर्णाः गावयेतु पयो धनाः॥ इति यो नाणिक मंत्रेण गो न्यासं कुर्यात्॥ वसवो
वैष्णवा दशादित्या उद्रा एका दशैव तु॥ विश्वे देवाश्च साध्याश्च तप्यंता मातृनास्तथा॥
गंधर्वाः गृह्यकाः सिद्धाः सागराः सजितस्तथा॥ नक्षत्रा पक्षवेतालानाः पतनाः प
र्वतादुमाः॥ तीर्थान्यश्नन सश्चैव पशवः पंक्तगाः खगाः॥ ऋक्षाणि नाशापोयो गासा
सर्वर्षा लुक्त्सराः॥ अयने च युगाः कल्पा स्थामं न्वन्तना एषा पि॥ भुवनानि दिशो लोकास्त
था सर्वे न्द्रिया एषा पि॥ ॐ कानश्चैव गायत्री चंदांसी गानि चैव हि॥ वेदाश्च स्मृत्यश्चैव
पुनराणानि च सूक्तवाक्॥ अप्रपुष्टे दोष नुर्वाहो गांधर्वो मंत्रगहनः॥ ॐ वक्ष्यो वनसं

ऋताग्राम्याश्चैवसपिण्यलाःसानुगादेवताश्चैवदेवाश्चसन् नगास्तथाऋषयोऽपि
 त्मन्मन्त्रमुनयश्चपतिजताः॥प्रजाःप्रजापतिश्चैवयेवविद्वन्विनायकाः॥विद्याध
 नाश्चदेव्याश्चआचार्यगुरुवस्तथा॥शाकिन्यःक्षेत्रपालाश्चभैरावाश्चाष्टसंज्ञि
 काःस्वाणुयैर्गमंजेहाश्चभूतग्रामाश्चसर्वशः॥अग्नेर्होतामृतनैवमंगल्येनसुच
 निता॥गोपुच्छाग्रच्युतेर्बनेहमदतेनैवतेरिवलाः॥शास्त्रंतीर्त्तप्रमायांतुमुदायुक्ताश्च
 सर्वदाः॥सूर्यःचंद्रःकुजःसौम्यस्तथाजीवकविःशनिः॥ग्रहाश्चतुर्भिर्मायांतुमाहुके
 लःसमन्विताः॥शक्रोवह्निःयमोवहःपाशीवायुर्धनाधिपः॥इशोब्रह्मातथानां
 तः॥सर्वतर्पितामयागसावित्र्याहलोकेशःसलहरीकश्चतुर्भुजः॥महेशश्चामपा

प्रिमा रत्ना गोपुच्छागच्छुतोदकैः॥ कथ्यचानुलः सोमोयमश्चैवार्कमातया ३

सार्धं तृप्तिं यां तु त्वरिवला भ्रुवं॥ अत्रिर्धिसिद्धो भृगुगोतमश्चुभनीचिदहो पुलहपुलस्त्यः॥
प्रोचेतसः कश्यपविश्वामित्रौ भनहसुर्वेजमदग्निन संज्ञः॥ ऋतुश्च सर्वमुनिपुंगवा गृहंतु हलं जल
मलयंच॥ सनकश्च सनंदश्च तृतीयश्च सनातनः॥ कपिलश्चासु निश्चैव वोढः पंचशिवसर्पे
॥ अत्रागिठतस्मात्तः सोमपाश्च तस्या बर्हिषदश्च ये॥ तर्पिता तृप्तिमा यां तु शास्वती गोप्रसादतः
यमाय धर्मेना जायम त्येवं तकायच॥ वैश्वता कालास सर्वभूतहृदयच॥ औदुम्बरा
यदध्यायनी लाघप नमो विने॥ एकोदशी चिन्मयाय वै नमः॥ पिता पिता महश्चैव तप्येव च
प्रफिता महः॥ अत्रायां लभतां तृप्तिं लांगुलागच्छुतोदकैः॥ माता पिता महोचापित र्कश्च
श्चमयार्पितं॥ अत्रापं सलिलं तासां जायतां त्वत्प्रसादतः त्रिकंभता महाद्यं च मातामह्वामर्कतया॥

चिन्माय ३

तेचताश्रुप्रदलां^३मेस्वीकुर्धंतुमुदात्तितः॥ येमतामेपितव्याधामातुलाद्याश्रुयेमताः॥
 आचार्यगुनुमित्राद्यास्तोपिगदूहंल्लिहंजले॥ येचसंबोधनःशिष्यःबहुहाहाविबर्जिताः॥ अ
 पमत्सुमतायेचहोपित्वाप्तिचसर्वदा॥ गोत्रेमदीयोर्विसुतायेगोत्रेचमातृप्रभवेविपन्नाः॥
 गर्भच्युताश्रुहाविबर्जिताश्रुतेभ्यःस्वधानेनजलेनकृत्वा॥ प्रपातवज्राग्निजलादिशस्त्रं
 पाषाणहन्तेनरवनेचुजंगैः॥ पञ्चत्वभावांविगताश्रुयेचतेभ्यःप्रदलांशिवयस्सुतेच॥
 येनौरावातोननकेषुभगनाः॥ क्रियाविलुप्ताःश्रुकृतोक्तेषुप्राःपकाराः॥ जन्मानने
 येपिहितासभृताप्यद्विज्ञयात्प्रमिहालजंतु॥ इतितर्प्येप्यंविधाप्य॥ ततो जलकुशा
 हतयुतं पुच्छं गृहीत्वा पूर्ववदेशकालौ संस्मृत्य अमुक गोत्राय मुकशर्मि वा ह्येव वेदा

तोयं ५

५

५

अपिनेगामिभिमापूषाशन्तारका नोपे तांसुपूजितां उद्गदैवतां निरिवलदुनित
दोर्मन्यदुःस्वप्नदुर्निमित्तवाद्याशांत्युत्तनैहिकायुनारो वयधनद्यान्यद्विपद
चतुष्यदसेतति प्राप्तिपूर्वकगो नोमतुल्यवत्सनावधि सकलभोगपनिपूणि स्वर्गुल्लो
कप्रप्तिकामः श्रीलक्ष्मीनानाय ए प्रीत्यर्थं तुभ्यमहं संहरे ॥ यज्ञसाधनभूतासि विश्व
साधविनाशकौ ॥ नी ॥ विश्वरूपः पनो देवः प्रीयंतां मनयागवां ॥ इत्युच्चार्य सकुश
जलाक्षतं शीववा सुदेवं संस्मरण ॥ विप्रहस्ते हृद्यात् ॥ विप्रस्तब्धौ स्त्व ददातु पृथिवी
त्वा प्रतिगृहातु ॥ देवस्य त्वेति इमां नोद्रीं गां प्रतिगृहा माति शोषः ॥ ॐ स्वास्ति पुष्टं

14

140
17

मणि

त्यक्तं कोदिति पठेत् ॥ दाता तुष्टतदुदात्तप्रतिष्ठासि ध्येयं सुवर्णदैवतं श्रीलम्बी
 नारायणप्रीतये तुभ्यमहं संप्रदेहे ॥ इति दानप्रतिष्ठां कृत्वा ॥ गोविंदो प्रह्लादी कृत्य
 नमस्कृत्य वात्स्यायना भोजनसंकल्प्य विसर्जयेत् ॥ त्रयीमयनमस्तुभ्यं देवदेहि वाकनः ॥
 ६ उनाकृतं च यत्पुण्यं तत्सर्वं च दत्तं यत्कुतः ॥ पुच्छे गां हासं मुद्दिश्रवसि स्थव नं हस्तदे
 शोचनां गं श्रं गोदं द्या तु फल यम्युनसि वषभस्कंधे देशे च दद्यात् ॥ संभोगे हं हलाग्रे
 तलमय च नय चक्रेशो प्रयच्छेत्तमीवाया मुक्कदानं सुखनवितनणो प्राददेशे प्रेशस्तं
 गोपुच्छे सिरोहासो अश्वः कर्णिकनेकनी ॥ महिषपृष्ठे वषस्कंधे पत्नी हृदि वदीयते ॥
 अजादिकांस्तत्ताननाभिमुख्ये शेषाणि दानानि हि जहस्तमध्य ॥ इति साध्याया गो
 विचिः ॥ समाप्तः ॥ त्रिपाठी निधीयनस्यैवोक्तं ॥ ६६६ ॥